

दि: - 10

प्रतिनिधित्व परीक्षा: - 2019

वि: - अक्षर (017)

स्वल्पवर्षी

कुलकुल: - 50

अंका 2
अंका 1

विषय: - A (M.C.Q.) (प्रश्नसं: - 50)

1	B	काव्यशैलीरूपतन्त्रे	26	७	बहिः
2	C	व्यशनेषु पतिता	27	A	तृतीयातत्पुरुष
3	A	हारशक्तिः	28	B	द्विर्भक्तविधा: - द्वंद्वसमास
4	B	स्वर्गतः	29	A	अध्विन
5	C	लोकप्रतीकपरिभिलम्	30	B	इय
6	B	अचाराभूषण	31	A	माटीनुं देहुं
7	७	कात्	32	A	प्रडाश
8	७	स्वर्गतः	33	A	परहितनिश्चलः
9	A	शीतल	34	७	अपूर्वः + अवम्
10	C	गुरुवचनम्	35	B	लुप्तव्यः + लोपुक्ताः
11	B	कात्पर्य्यात्	36	B	शावुकः
12	C	शताब्दीम्	37	A	पठितः
13	७	प्रथमाविभक्ति युक्तार्थवचनम्	38	B	लक्षणात्
14	A	आप्तमीषुवचन	39	७	लोकप्रतीकम्, लोकीभ्यः
15	C	षष्ठीलक्षवचनम्	40	B	आत्तः शुद्धं लतं विवति।
16	B	तृतीया लक्षवचनम्	41	A	हटीलक्षः
17	C	अन्वयपुरुष बहुवचनस्य	42	C	अनन्तरम् अधिरः
18	७	उत्तमपुरुषस्य	43	B	अनृत्याम्
19	B	मध्यमपुरुष लक्षवचनम्	44	B	पृच्छतिश्च
20	C	भावन्तु	45	B	चतुर्विधाः
21	७	विदेश्यस्य	46	C	कुद्रावाक्षस
22	B	घातवः	47	A	काव्यानुशासनम्
23	C	शक्तिभ्यः	48	७	अभिव्यक्तम्
24	B	हृत्पर्यकदन्ते	49	C	विधेया
25	B	गन्तव्यम्	50	B	सम्बोधिनापदम्

→ ગદ્યાંશ અનુવાદ (ગુણભાર :- 4)

1. કૌટિલી મલિન થયેલી ભુક્ષિ ઉચ્ચાયોગ્ય અથવા ન ઉચ્ચાયો
 કાર્યનો વિચાર કરતી જાય. ગુરુએ થયેલાની વિદ્યા પહેલાં જા
 - પામે છે; પછી તેની ભ્રમમાં (ફરક પડે છે); શત્રુઓનામાં અમર
 (અને લાભી) દર્શિત્યો પર આક્રમણ કરે છે ત્યાર પછી અંધાર
 પહેલાં તપ ગળી શકે છે અને પછી પરજોવાં વહે છે. પહેલાં
 અપયત્રા અને પછી નીચલાં દોઢ ફરકે છે લોકો વિનાશ માટે
 તમારાં જતા અને વલ્કલવસ્ત્રો ઝેરના ઝાંડ જેવા કેમ થઈ
 ગયાં છે?

અર્થવ્યા

1. અંધકાર અર્થમાં રહેલો અર્જુન પૃથ્વીને કોલાની દરેકાઈ
 પૃથ્વીલોક પર આવ્યો. પૃથ્વીલોકમાં પદોંચીને તેણે મોટો જ્ઞાનાદ
 આંસર્યો. તે જ્ઞાનાદ કરતા જનમમૂહની પામે થયે છે. વસ્ત્રમાં
 વિશ્વધુક્ષની વિરામ થયેલો અંધારો વિજય પ્રાપ્ત કરેલા લોકો વિષયને
 ઉત્સવ ઉજવતા હતા. તેમને કોઈને અર્જુનને પણ પ્રાપ્તિન મહુભાસ
 વિજયની લેમજ તે સમયના વિજયી થયેલા લોકોની યાદ આપે છે.

→ વાક્યાનુવાદ --- (ગુણભાર :- 1+1=2)

2. પછી તે શત્રુ (ભુક્ષિશાળી) ઉચ્ચાયે તે ડાંગર પહેલાં
 તડકામાં તપાસી. ત્યારબાદ તેણે તે ડાંગરને સમતલ ઘોર્ય
 જમીન પર ઝાંડી.

અર્થવ્યા

2. જે લોકો યોતાની શક્તિ ઉપરાંત આગાહિત વ્યવહારો કરે છે,
 તેઓ અતિશય ભારે હોવાને લીધે ડૂબી જ શકે છે.

૩. માહિલાઓનો પરમ્પર વાર્તાલાય:-

માહિલાઓનું પરમ્પર જેવું તીવ્ર વચન આંલપીને ગરમત્વથી પરમ્પર કહ્યું; માહિલાઓની વાત-ચીત આંલપી, હવે આપણે કુંડલનું અન્યાયવિદ્યાના નામની માહિલા કહ્યું" આપણે શામેજ કોઈ નજીક લગાવમાં જવું કોઈએ. હું બીજા જલાશયમાં જાઉં છું." પ્રત્યુત્પન્નગતિ નામની માહિલાએ કહ્યું, "આવી પડેલી આફતનો જે જિવેડો લાવી દીધો તે માહિલા જ બુદ્ધિમાન છે." આનું વિચારીને તે બીજા લગાવમાં જ ગયી. તદ્દલવિષય નામના માહિલાએ કહ્યું, "કુડત માહિલાઓની વાત આંલપીને બાપદાદાના વચનનું જલાશય છોડી દેવું યોગ્ય નથી, જે આયુષ્ય પૂરું થયું હશે, તે બીજે ઇથાને ગયેલાં ઓનું મૃત્યુ પણ થવાનું જ છે. આમ, લગાવમાં રહેતાં મલેય માહિલાઓ માહિલાઓની કડોરવાણી આંલપી ઉપરુડત વિચાર-વિચાર કરેછે જે યાડના-આધારે વર્ણિત છે.

અવધાવા.

૩. વિતદામની સૂચના:-

વિતદામ નામનો યુવલોભી અને દિનવાન વાહિયો હતો. તેનો કુટનાથ નામનો એક શિખ હતો. કુટનાથ વિતદામને દોતવા માટે યોજના બનાવી આંત વ્યવે બોલ્યો, "મહાકાલાએ યામોનો જન્મ થાય તે વેગનું સ્વલ પણ થાય. અગાઉ જન્મેલા વામણોનું મૃત્યુ થાય તેમાં હું કુંડલી રાહું?" આમ કહીને કુટનાથે વિતદામને દોતર્યો, કાચકે, કુટનાથે પહેલાં વામણી લીધાં તેની આથે નવાં વામણી આપ્યાં કરી, વામણની માંગણી કરી નવાં વામણોની કીડ, એક આવન થયો દોવા દેતાં વામણ ચાણે આવનાં નથી. ત્યારે વામણની માંગણીકરતાં વિતદામને કુટનાથ ઉપર મુજબ જવાબ આપી દોતરે છે તેમાં વિતદામની લોભમાં સૂચના પ્રગટ થાય છે.

(૫) - ટિપ્પણી:- નાડાંના માર્ગમાં આવનાં આર વિદેશી - (મુદ્રણાંક: ૨)
 ૧. કાંડાં પરનું કોડાણ. (૨) ભાર વધારે હોવાથી ચાલીમાં ડૂબવાની શક્યતા. (૩) ચાલીમાંના વસનમાં ફસાવવું (૪) નદીનાં ચાણીનું -
 - કુદું પડવું - (આ વિદેશી વિસ્તારથી લખેલાં કોવાં.)

नरैकृत प्रश्नोत्तरा ख्यात (गुणलकार: 1+1+1+1=4)

- 5) जाकार्त्त अपभारितः प्रत्युत्पन्नमतिः उच्छीरं नीरं प्रविष्टः।
- 6) मुनिवेषस्य हृदयवृष्टिः इय वृत्तभुक्ता चित्तवृत्तिः स्वात्तु अनुचिता।
- 7) कूर्त्तनाद्यग्रहं गत्वा विलादासः शीलनादिकार्थमाय यात्राणि अयाचत्।
- 8) सिद्धशालस्य जयसिंहस्य निवेदनेन शेरिकाः हेमचन्द्राचार्याः
(कमचूर्ण व्याकरणग्रन्थं रचितवन्तः।)

9. हं वाच्यं, यथावा -
 अर्जुनद्वारेण याए इर, यही नुं शोष्युं चाली थी,
 सो डालां बहार बालीन नुं शोष्युं चाली याए कालीधीन
 आबुधी के हाथ शोष्युं करीन नुं उभरन कर.

→ यद्योशयोः → अनुवाए (गुणलकार: 1+1=2)
 10) अनुवाए योऽय अमयो लक्ष्मी; एवरी एान्ये अंभन्न ही;
 (उरुं करीन एर्म न चाय, डीतिं अने यश निश्रितरूपे न चाय.)

→ विचार विस्तारः - (कोईब्येड) (गुणलकार: 3)
 11. अज्ञान - - - - - ॥
 अज्ञान ज्ञान प्राप्त करे ही; आवदान अने कोर
 एन्द्रियो डालुमां होय लीं ज्ञान प्राप्त करीन हुंड अमयमां यरम
 शांतिने यामे ही. — अज्ञे। अने ज्ञानना अमन्ययची
 ज्ञाननी प्राप्ति चाय ही अने व्येडि शांतिने यामे ही. —
 (अज्ञानो विस्तार शेषी)

12. अविवेक - - - - - ॥ अवश्या.
 → हुंड अने हायावाला विज्ञान वृक्षानुं अवेक करुं शोष्युं.
 अे लायवशात्, हुंड न होय, ता हायांन हुंड निवारी कडे ही? —
 (अवेक विषयना विस्तार शोष गुणलक्षण करुं)

(12) वाक्यविस्तार (गुणलकार: 3)
 अहमा नो वदेः पवचित = अहं यं लकार विचार्ये न लोल
 — अवे अज्ञाना अंशर्मां अज्ञान करुं.)

વિભાગ: B

→ પદોાનુવાદ - - - - - (ગુણભાર: 4)

9. ઝવેની ઝાંચને પીડ ઉપર મૂકીને - મારના ઝહીને તે જાહીથી ઉકરડા પાડયા. જાહીર, પાંચ અને ઝાંચના ઝ્યામુદલાવ્ય તેને વાળ ઉઘાડી જાખ્યા. પછી મહાનેજરવ્વી પક્ષીએ ઝવેનું મોતી અને મહીચી મુશોલિન ઝવેનું ઇનુષ્ય બાહામહિન પોતાના બે પગીવડે લોડી જાંખ્યું.

|| અથવા ||

9. હે બાલક, પધારી માંથી ઉડ; અલથ અલથ અલથરણ કર; જાગ મર્જનહારને યાદ કર. પછી નું ઝોખ્યું પાળી રી. આ ડગલાં બહાર ઘાલીને નું જોશડિયા માટે જહીચીર સાબુથી બે દામ ઝોખ્યા કરીને નું કમરન કર.

→ પદોાંશયો: → અનુવાદ (ગુણભાર: 1+1=2)

10. વિસ્માદ યોગ્ય અમયે વરખો; દરવી દાન્ય અંપજી હો; ઉજી કરીને દર્મ જ યાય, હીતિ અને યશ નિશ્ચિતરૂપે જ યાય.

→ વિચાર વિસ્તાર: - (કોઈએક) ગુણભાર: 3

11. ગ્રહવાન - - - - - || ગ્રહવાન જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે છે; આવવાન અને જેને ઈન્દ્રિયો કાબુમાં હોય તે જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરીને કુલ અમયમાં વચ્ચે શાંતિને પામે છે. - ગ્રહા અને જ્ઞાનના અમન્યવચી જ્ઞાનની પ્રાપ્તિ થાય છે અને વ્યકિત શાંતિને પામે છે. -

(અર્થનો વિસ્તાર કોવી)

અથવા.

11. એવિત્તાવ્યો - - - - - || → જ્ઞાન અને ક્રોધાવાળા વિશાલ વૃક્ષનું એવન કરવું કોઈએક. એ ભાગ્યવશાત્ કુલ જ હોય, તો ક્રોધાને કુલ નિવારી થાકે છે? - (આ વિષયનો વિસ્તાર કોઈ ગુણાંકને કરવું)

(12) વાચ્યવિસ્તાર (ગુણભાર: 3)
જાણ્યું ના પાડે: પવચિત = આરેટ પણ વગર વિચાર્યું ના બોલ

વિભાગ :- C

પ્રશ્નોના જવાબ (ગુણવત્તીમાં) (2+2+2=6-ગુણભાર)
 13) અથાલ્યા પુરુષનો જીવ અથાજથી યુવક અને સારી લોકો
 વૃદ્ધાં દાંતવાળો, દોળાવાળાઓ અને દેડ, દાંતલ કરેલો હતો
 અથાલ ન કોયેલાં નો પુરુષને કોઈને અર્કુનને અપ્રાર્થાયું.

14) માલવવિજયથી જયમિલને રાજા યશોવર્માનો અદાનો દાનલાંડાર
 અને ત્યાંનો ગ્રંથલાંડાર પણ પ્રાપ્ત થયો.

15) દુર્લભાના સાક્ષી ગોદેલાઈ પથ્થર વગેરે જડ પદાર્થો, ગાય
 વગેરે પશુઓ અને માલસો બને છે.

→ પ્રશ્નોના જવાબ (2+2=4 - ગુણભાર)

16) જગતના માલસોને ઉત્તમ, મધ્યમ અને નીચા એમ પ્રભુ પ્રકાર
 વહેંચવામાં આવ્યા છે, આમાં વિદ્યોના સ્તરી કાર્યનો પ્રારંભ કરના
 માલસને કનિક કે નીચા વારીકે ઓળખવામાં આવ્યો છે.

17) લાંબા જેવી લાલ આંખવાળો અને વધેલા સોના જેવાં કુંડલાવાળો
 કોદાલિલ રાવણ પક્ષિરાજ જરાયુ વારકુ દોડ્યો.

→ અંકકૃત વાક્યાનુવાદ :- (ગુણભાર :- 1+1=2)

18) જયસિંહ : અગહિલંપુર પ્રત્યાગતવાન |

19) વિદ્યાદાસ : કૂટનાથમ અપૂર્ણ

વિભાગ :- D

→ નાટ્યાંશ અનુવાદ :- (ગુણભાર :- 4)

20) શકુનિ — ઓ વાક્ય બોલવા માત્રથી જ આ પૃથ્વી વિભાઈ કાટ
 અને ઓ એડ-એડ વાક્યમાં જ અર્થ ક્ષમિયોનો વધ થઈ ગયો!
 દારોડ્ય — આ શકુનિ બોલે છે ! હે શકુનિ ! કૂટારાના પાવના
 દોડીને બાલોથી યુદ્ધ કરવા યોગ્ય થઈએ.
 દુર્યોધન — અરે, આ ! મૂળ આભાષ પર ગયો ! અને પણ અરે અર
 શૈલે રાક્ષસોના ઉગ્ર આભાષવાળા હનીએ.

શાંડિલ્ય — શામાદે ?
 શાંડિલ્ય — મુથમ હું લાલચરની ક્ષર્ષા મહાવા માંગું છું.
 અનંતાચી — યાડને જે લોડો લાભી ગયા છે તે લોડોને પણ મડળ
 ક્ષર્ષા અમય ક્ષર્ષા અલમાં ક્ષર્ષાવાતા હોય છે, તેથી તું લાલ.
 શાંડિલ્ય — લાલવાચી કું મવાનું ?

→ ટિપ્પણી (હોઈ ક્ષેડ) (ગુણભાર: - ૨).

(૨૧) શ્રીકૃષ્ણનો અંદેશ: - દાટોરડથ શ્રીકૃષ્ણનો અંદેશો લઈને
 આવ્યો છે. તે કૃતશંકરને કહે છે કે મિત્રમહા ક્ષર્ષાચી હું કૃતશંકર
 આવ્યો છું. તે શ્રીકૃષ્ણનો અંદેશો ક્ષર્ષાવતાં જલાવ્યો છે કે, "હે શાકાચી
 અંદેશો જનાઈવનો અંતિમ અંદેશ - ક્ષર્ષાચી તોય ક્ષર્ષાચી
 આવી શીતે કરી; ક્ષર્ષાચીના રક્ષાલની ચિંતા કરી, મનમાં જેલે
 હોય તે ક્ષર્ષા મુથમીયર માલી લી; યાંડવ - અર્જુનનું રૂપ દાવર
 કરેલા યમરાજ ક્ષર્ષાચીરોની આથે જ તમારી યામ ક્ષર્ષાચી જરી."

ભાવના.

(૨૧) આલોક્યા - આલોક્યા યાટલિપુત્રમાં શાકા કાંદગુતના મહાસંત્રી હતા
 તેમનું બીજું નામ વિષ્ણુગુપ્ત હતું. તેઓ તક્ષશીલા વિદ્યાપીઠમાં
 રાજનીતિ શાસ્ત્રના ક્ષર્ષાચી હતા. "કોણ આ મુકડેલ કાર્ય કરી?"
 આ જાટયાંકામાં આલોક્યા અને કાંદગુપ્તનો અંવાદ છે. જેમાં -
 અંદિત થતાં શાકાચીને ક્ષર્ષાચી બનાવવા - યોજાના કર્તવ્ય અને
 દેશહિત માટે અગ્નિષ્ઠ - કાંદગુપ્તને લોભાવવું - અમાત્યશક્તિ
 - ભાવ મોભવવી - કાંદગુપ્તની ભાવના - આલોક્યા તાલકરવી -
 લાખાલ ક્ષેમાં ચીલવું આલોક્યાનું યામ. (કોઈ, ગુણાંકન -
 મુદ્દા ક્ષર્ષાચીર કરવું.)

→ જલોડપૂર્તિ કરી. - (ગુણભાર: - ૨)

(૨૨) બાતરથા દિ કૃણી મૃત્યુ: કૃણં બન્નમ મૃતશ્વ-ત્વા |
 તરમાદયરિદાર્થેક્યં જ ત્વં શોચિતુમદ્મિ ||

(૨૨) અગાથી દરિદ્રો ^{અવધવા} બરાહીગયુવતો
 મહાકૃપીગદીન: અદા અજ્યવ્યમ: |
 વિપતૌ પ્રવિષ્ટ: પ્રગષ્ટ: અદાઈ
 ગતિમત્તવં ગતિમત્તવં ત્વમેકા કાવાનિ ||

→ अलोड्युर्तिः - (गुणला१-२)

(23) सर्वे अवन्तु सुखिनः सर्वे सन्तु निरामयाः ।
सर्वे आशानि पश्यन्तु सा कश्चिद् दुःखभाग अवेत् ॥

अथला१

(23) आपत्सु शमाः समर्षेषु भीमाः
दानेषु कर्णक्षय नयेषु कृपाः ।
भीष्मः प्रतिशोधविपाकनेषु
विक्रान्तकार्येषु अवाज्जनेयः ॥

→ पुत्रनावाञ्छा ! — (गुणला२-१+१=२)

(24) कदा तर्षा गच्छति ?

(25) द्युर्दिष्टिः कस्यः पुत्रः ?